

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/146/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113215727
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5113215727.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnom spore žalobcu: Najvyšší súd Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 165581, proti žalovanému: U. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. A. P., X. XX, o zaplatenie 3,43 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/180/2013-66 zo dňa 25. apríla 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobca nemá voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 8C/180/2013-66 zo dňa 25. 04. 2016 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť 3,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 13. 05. 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 3,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 13. 05. 2012 do zaplatenia titulom nákladov spojených s poskytnutím údajov podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Citujúc čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 7 ods. 1, § 84 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016 (ďalej len „O. s. p.“), § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), § 2, § 5 ods. 1 písm. f), § 18, § 21 zákona č. 211/2000 Z. z., § 1 až § 3 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 481/2000 Z. z. o podrobnostiach úhrady nákladov za sprístupnenie informácií, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka súd žalobe vyhovel.

Konštatoval, že žalobca si v konaní uplatňuje náhradu materiálnych nákladov spojených s poskytnutím informácií žalovanému v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. Pri rozhodovaní o poskytnutí informácií konal ako povinná osoba (§ 2 zákon č. 211/2000 Z. z.), t. j. ako správny orgán v správnom konaní, ktorému zákon výslovne vymedzuje určitú právomoc, t. j. určité oprávnenia a určité povinnosti v oblasti verejnej správy. Konkrétne v ustanovení § 18 zákon zveril žalobcovi právomoc rozhodovať o žiadosti žalovaného o poskytnutie informácií. Sprístupnením informácií na základe zákonom zverenej právomoci tak žalobca rozhodol o práve žalovaného na slobodný prístup k týmto informáciám, pričom rozhodol v oblasti verejnej správy, ktorá sa realizuje ako prejav výkonnej moci v štáte.

Otázka úhrady nákladov spojených so sprístupnením informácií je upravená v § 21 zákona č. 211/2000 Z. z., kde zákon však len upravuje bezplatnosť sprístupnenia informácií, s výnimkou úhrady materiálnych nákladov a možnosť povinnej osoby zaplatenie úhrady odpustiť. Z uvedeného vyplýva, že zákon neupravuje právomoc povinnej osoby ako správneho orgánu rozhodovať o povinnosti žiadateľa nahradiť materiálne náklady spojené s poskytnutím informácií. Pokiaľ teda nie je zákonom zverená povinnej osobe ako správnomu orgánu právomoc rozhodovať o povinnosti žiadateľa zaplatiť vecné náklady, musí

o tejto povinnosti rozhodnúť súd podľa § 7 ods. 1 O. s. p. Povinnosť zaplatiť náhradu materiálnych nákladov navyše nepredstavuje povinnosť v oblasti verejnej správy. Nárok na zaplatenie materiálnych nákladov spojených s poskytnutím informácií predstavuje pohľadávku, ktorá vznikne na základe skutočností uvedených v zákone, a teda vzťah medzi účastníkmi má charakter záväzkovoprávneho vzťahu a sporu vyplývajúceho z občianskoprávneho vzťahu. Z uvedených dôvodov súd ustálil, že mal právomoc vo veci konať, nakoľko sa jedná o spor súkromného a nie verejného charakteru.

Žalobca poskytol žalovanému ním žiadané rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá skutočnosť medzi stranami nebola sporná a náklady za poskytnutie informácií vyčíslil vo výške 3,43 eur v zmysle sadzobníka úhrad nákladov v súvislosti s poskytovaním informácií. Súd preto žalobe vyhovel. Súd žalobcovi priznal i uplatnený úrok z omeškania 8,75 % zo žalovanej sumy od 13. 05. 2012 do zaplatenia podľa ust. § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1, § 10c nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 vety prvej O. s. p. a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tento si náhradu trov konania neuplatnil.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia, zastavenia konania a postúpenia veci správneho orgánu, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, ak odvolací súd nezamietne žalobu ex offa.

Žalovaný namietal, že náhradu trov si mal správny orgán sám vyriešiť v správnom konaní ako náklady správneho konania, čím je daný aj charakter predmetnej pohľadávky z verejného práva ako trov správneho konania. Namietal tiež, že k pohľadávkam z verejného práva nemožno prisúdiť aj úrok z omeškania, ak žiaden verejný zákon vo verejnej sfére toto explicitne neustanovuje. Rovnaké úroky vznikajúce len v sfére súkromného práva automaticky aplikovať na verejné právo je nesprávne. Sporná pohľadávka je záväzková peňažná, ale z verejného práva, ktoré sa neuplatňuje rovnomerne medzi subjektami súkromného práva, ale vertikálne iba orgánom verejnej moci autoritatívne proti subjektom neverejného práva.

Žalovaný namietal i aktívnu vecnú a procesnú legitímáciu žalobcu, s tým, že náklady vznikli nie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ale Kancelárii Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to sú dva rozdielne subjekty. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemal oprávnenie domáhať sa uvedeného práva, i keby vzniklo, keďže náklady vznikli Kancelárii Najvyššieho súdu SR.

Poukaz súdu na to, že náhrada nákladov za sprístupnenie informácií je príjmom povinnej osoby vo sfére súkromného práva, je podľa žalovaného nezmysel, pretože nejde o podnikanie, ale o reparovanie materiálnych nákladov vynaložených správnym orgánom z verejného rozpočtu výlučne pri úradnej činnosti. Jedná sa stále o pohľadávku z verejného procesného práva (správneho poriadku) a verejného práva - zákona č. 211/2000 Z. z. tak, ako pokuty správneho orgánu alebo správne poplatky. Namietal preto právomoc súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Súd všeobecne tvrdil, že pohľadávka vznikla na základe zákona, nevysporiadal sa však s tým, či zákona verejného alebo súkromnoprávneho, preto je rozhodnutie v tejto otázke zjavne neodôvodnené a nepreskúmateľné.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Vzhľadom k tomu, že krajský súd vo veci rozhodoval za účinnosti nového procesného kódexu, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinného od 01. 07. 2016, bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 C. s. p.) s tým, že účinky procesných úkonov uskutočnených do 30. 06. 2016 ostali zachované (§ 470 ods. 2 C. s. p.). Zároveň súd v odôvodnení prispôbil terminológiu novej právnej úprave.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p. v spojení s § 470 ods. 1 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré bolo možné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p. v spojení s § 470 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu zodpovedajúcom vykonanému dokazovaniu, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v

ust. § 157 ods. 2 O. s. p. účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia (obdobne § 220 ods. 2 C. s. p.), odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

7. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pravidlo, podľa ktorého sa informácie sprístupňujú v zásade bezplatne, vychádza z princípu, že realizácia ústavou zaručeného práva na slobodný prístup k informáciám nemôže byť podmieňovaná povinným vyžadovaním úhrady za poskytnutie informácie, pretože by dochádzalo k znevýhodňovaniu tých žiadateľov, ktorí za sprístupnenie informácie nemôžu zaplatiť, a tým i k porušeniu ústavnej garancie rovnosti. Celkom oprávnené je však možné požadovať, aby povinný subjekt mal možnosť žiadať úhradu materiálnych nákladov spojených s vyhotovením kópií, obstaraním nosičov dát a odoslaním informácie. Práve úhrada týchto nákladov je i predmetom tohto konania, v ktorom žalobca požaduje úhradu materiálnych nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s vyhotovením kópie rozhodnutí na podklade žiadosti žalovaného.

8. V ust. § 21 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. zákonodarca zakotvil oprávnenie žalobcu ako povinnej osoby žiadať od žiadateľa vecné náklady za sprístupnenie informácie vo výške materiálnych nákladov, ktoré mu v tejto súvislosti vznikli. Zároveň zákonodarca uložil osobe povinnej na sprístupnenie informácií vytvoriť sadzobník a tento riadne zverejniť v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ zákona č. 211/2000 Z. z.

9. Pokiaľ žalovaný namieta právomoc súdu rozhodovať o povinnosti žiadateľa o poskytnutie informácie hradiť náklady povinného subjektu súvisiace s poskytnutím tejto informácie majú za to, že nejde o oblasť súkromného práva, odvolací súd uvádza, že súkromnoprávna metóda právnej regulácie spadajúca pod oblasť súkromného práva vychádza z predpokladu, že vznik, zmena alebo zánik právnych vzťahov sú viazané na súkromnoprávne úkony účastníkov právnych vzťahov, medzi ktorými platí vzťah rovnosti. Subjekty vystupujú v súkromnom práve v rovnom postavení a žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne.

10. Na druhej strane verejnoprávna metóda právnej regulácie, ktorá vymedzuje oblasť verejného práva, spája vznik, zmenu alebo zánik právnych vzťahov s právnymi aktmi orgánov verejnej moci, ktoré vystupujú vo vzťahu k súkromným osobám (fyzickým alebo právnickým) v nadradenej pozícii. Môžu tak rozhodovať o subjektívnych právach a právnych povinnostiach súkromných osôb prostredníctvom normatívnych právnych aktov alebo individuálnych právnych aktov. Verejné právo upravuje vzťahy medzi verejnou mocou a súkromnými osobami, ktoré sú založené na nerovnom, nadradenom postavení verejnej moci vo vzťahu k súkromným osobám.

11. Popri hlavných právnych odvetviach práva verejného a súkromného sa svojím charakterom vyčleňujú právne odvetvia ako čiastkové oblasti určitého právneho odvetvia, ktoré sú zmiešanej povahy, čo znamená, že obsahujú právnu úpravu so súkromnoprávnymi a verejnoprávnymi aspektmi.

12. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným, obsahom ktorého je právo žalobcu požadovať úhradu vecných nákladov vzniknutých v súvislosti so sprístupnením informácií a povinnosť žalovaného tieto vo výške materiálnych nákladov žalobcovi uhradiť, je súkromnoprávnym vzťahom, v ktorom jeho subjekty vystupujú v rovnom postavení a žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne, príp. proti jeho vôli. Zákonodarca priamo v zákone zakotvil možnosť žalobcu ako povinnej osoby na sprístupnenie informácií uplatňovať si náhradu vecných nákladov za sprístupnenie informácií vo výške materiálnych nákladov, ktoré vynaložil a zároveň mu uložil, aby za týmto účelom vyhotovil sadzobník, ktorý je povinný riadne zverejniť. Tým zákonodarca zabezpečil, aby žiadatelia, ktorí o sprístupnenie informácií žiadajú, už pri vstupe do právneho vzťahu, teda pri podávaní žiadosti o sprístupnenie informácií, si uvedomovali povinnosť úhrady materiálnych nákladov, ktoré si v súvislosti so sprístupnením informácií povinná osoba môže a bude za sprístupnenie informácie požadovať.

13. Z uvedeného vyplýva, že v predmetnom spore medzi žalobcom ako osobou povinnou na sprístupnenie informácie a žalovaným platí vzťah rovnosti, vystupujú v rovnom postavení a žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne. To znamená, že žalobca nemôže sám vydať rozhodnutie, ktorým by uložil žalovanému splnenie

požadovanej povinnosti, ale na základe ním podanej žaloby o právnej a skutkovej opodstatnenosti jeho nároku musel rozhodnúť súd. Odvolací súd v tomto smere bližšie odkazuje na správne závery súdu uvedené v bode 22. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

14. Pokiaľ žalovaný namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore s tým, že ako správca majetku štátu nemá právo nadobúdať takýto majetok do vlastníctva, a teda ani pohľadávku, je potrebné uviesť, že aktívna legitímácia žalobcu v spore vyplýva priamo z ust. § 21 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z., podľa ktorého informácie sa sprístupňujú bezplatne, s výnimkou úhrady vo výške, ktorá nesmie prekročiť výšku materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, so zadovážením technických nosičov a s odoslaním informácie žiadateľovi. Podľa § 21 ods. 4 cit. zákona sú úhrady zároveň príjmami povinnej osoby. Žalobca nevystupuje ako správca majetku štátu, ale ako povinná osoba, ktorá vyhovelá žiadosti žalovaného v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. a uplatnila si výšku materiálnych nákladov, spojených s vybavením žiadosti žalovaného.

15. Vo vzťahu k námietke žalovaného o nedostatku právnej subjektivity žalobcu a jeho procesnej spôsobilosti, odvolací súd odkazuje na § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalobca je štátnym orgánom, je rozpočtovou organizáciou, ktorá je právnickou osobou spôsobilou byť stranou konania. Pokiaľ žalovaný namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu s poukazom na to, že v danom prípade vecné náklady s poskytnutím informácie vznikli Kancelárii Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako právnickej osobe odlišnej od Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade ide o náklady súvisiace s poskytnutím informácií, ktoré vznikli v roku 2012, zatiaľ čo Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola zriadená až zákonom č. 301/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 01. 01. 2017. Z podanej žaloby je zrejmé, že žalovaný požiadal o podanie informácie žalobcu a žalobca mu požadovanú informáciu i poskytol, preto je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

16. V nadväznosti na uvedené, stotožniac sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v rámci ktorého sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými podstatnými otázkami dôležitými pre rozhodnutie, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ak vecne správne potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, a to v celom rozsahu, preto mu voči žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalobcovi v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (v dôsledku čoho nie je následne potrebné rozhodovať o výške trov odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C. s. p., ktorá v danom prípade predstavuje 0,- eur).

18. V závere odvolací súd k požiadavke žalovaného spojiť konania sp. zn. 8C/183/2013 (vec Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/170/2018), 8C/180/2013 (predmetná vec) a 8C/230/2013 (vec Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/140/2018) ex offio v odvolacom konaní na spoločné konanie, uvádza, že vzhľadom na štádium konania nepovažoval odvolací súd spojenie vecí na spoločné konanie za potrebné pre hospodárnosť konania, keď konanie sp. zn. 10Co/140/2018 už bolo zároveň právoplatne skončené.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)